

Lekcija 8

AI generisane slike i video zapisi

Vrijeme pripreme: 30'

Trajanje: 1 x 60'

Sažetak

Ova lekcija istražuje sve veću prisutnost slika i video snimaka kreiranih pomoću vještačke inteligencije (AI), fokusirajući se na način na koji se one kreiraju, uticaj koji imaju na društvo i strategije za prepoznavanje AI generisanog sadržaja. Učesnici će ispitati poznate primjere AI generisanih medija, otkriti tehnike za razotkrivanje takvog sadržaja i raspravljati o etičkim i moralnim implikacijama. Cilj ove lekcije je jačanje medijske pismenosti i vještina kritičkog mišljenja polaznika u eri vještačke inteligencije.

Onlajn edukativni sadržaji

- Lekcija o AI generisanim slikama i video snimcima iz onlajn Moodle kursa "Razdvajanje činjenica od fikcije"
- Kviz koji pokriva različite aspekte AI generisanog sadržaja iz onlajn Moodle kursa "Razdvajanje činjenica od fikcije"
- Onlajn izvori za verifikaciju kao što su:
- [TinEye](#), [Google Reverse Image Search](#),
- [FotoForensics](#), [InVID Verification Plugin](#), [Sensity](#).

Ključne riječi

*AI-generisani mediji,
dipfejk,
medijska pismenost,
kritičko mišljenje,
etička upotreba
vještačke inteligencije*

Cilj lekcije

Cilj ove sesije je pružiti polaznicima sveobuhvatnu informaciju o razumijevanju AI generisanih slika i video snimaka, načina na koji se oni kreiraju i društvenih implikacija ove pojave. Njena svrha je unapređenje kritičkog mišljenja i medijske pismenosti učesnika kroz učenje kako da prepoznaju AI medije, procijene njihovu autentičnost koristeći različite alate i metode, te razmotre etičke implikacije njihove upotrebe. Razumijevanje AI tehnologije ključno je za snalaženje u digitalnom svijetu koji je sve više pod njenim uticajem, a ova lekcija pomaže u omogućavanju informisanih i odgovornih interakcija sa takvim medijskim sadržajima.

Ishod lekcije

Učesnici će naučiti kako se AI generisani mediji proizvode i koriste, kao i kako da prepoznaju i verifikuju vještački sadržaj kroz kritičku analizu i digitalne alate. Razmotriće neke etičke probleme kao što su dezinformacije i privatnost u vezi sa upotrebom AI, primijeniti novostečene vještine za procjenu autentičnosti i uključiti se u informisane rasprave o uticaju AI generisanih medija na današnje društvo.

min. 1 - 5: Uvodni dio lekcije

- Uključivanje učesnika i uvod u temu postavljanjem opštih pitanja o temi
- Primjer: Interaktivna anketa na Mentimeteru: *"Da li ste naišli na AI generisanu sliku ili video snimak? Ako da, gdje?"*
- Prikaz primjera takvih generisanih medija (dipfake video snimci, AI generisana umjetnost)
- Uvod u temu i predstavljanje ciljeva lekcije.

min. 6 - 20: Kolaborativno učenje

- Diskusija: Poznati slučajevi AI generisanih medija:
- Dipfake TikTok video sa Tomom Kruzom
- AI generisana umjetnost koja osvaja takmičenja
- Lažni video snimak kampanje Kamale Haris
- Opis uobičajenih alata i tehnologija korišćenih u AI generisanom sadržaju, kao što su dipfake modeli i DALL-E 2.
- Vođenje razgovora u malim grupama o tome kako ove tehnologije utiču na društvo (dezinformacije, kreativni potencijal, pitanja autorskih prava).

min. 21 - 50: Praktična primjena

- Vježbanje prepoznavanja AI generisanog sadržaja:
- Upoređivanje autentičnih i AI generisanih medija.
- Analiza lažnih video snimaka sa nepravilnostima (u osvjetljenju, simetriji, metapodacima).
- Debata o etičkim dilemama:
"Da li AI generisane slike treba obilježiti kako bi se razlikovale od autentičnih?"
"Da li AI generisana umjetnost umanjuje vrednost ljudske kreativnosti?"
- Učesnici koriste onlajn alate (npr. TinEye, FotoForensics) za verifikaciju slika i video snimaka.
- Kviz na Kahootu fokusiran na etička pitanja i glavne aspekte prepoznavanja AI generisanih medija.

min. 51 - 60: Zaključak

- Rekapitulacija ključnih tačaka: *Alati i metode; Etička razmatranja*
- Podsticanje učesnika da nastave sa vježbanjem verifikacije medija koristeći alate
- Reflektivna pitanja sa naglaskom na ono što bi trebalo da zapamte iz ove lekcije, na primjer:
Kako ove vještine mogu pomoći u svakodnevnom životu?
Kako planirate da koristite AI medije?

Materijali / oprema

Video projektor; laptop/desktop računar; internet veza; primjeri AI-generisanih slika i videa; pristup alatima za verifikaciju (npr. TinEye, InVID); pristup Moodle-u; Prezentacija u Pauerpointu/Preziju koja sadrži vizuelne materijale (slike i video klipove).